

Оқытудағы қиындықтар: диагностика және көмек

Кеңестің мақсаты: Ата-аналарды ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың оқудағы негізгі қиындықтарымен таныстыру, оларды диагностикалау және түзету бойынша кеңестер беру, сондай-ақ баланың оқу процесіне сәтті бейімделуі үшін педагогтар мен мамандармен ынтымақтастықтың маңыздылығын атап өту.

1.«Оқытудағы қиындықтар» ұғымын ашу

Оқытудағы қиындықтар — бұл баланың білім алу процесінде кездесетін мәселелер. Бұл қиындықтар әр түрлі формада және түрлі себептермен көрінуі мүмкін. Мұндай қиындықтар әрдайым төмен интеллектпен байланысты бола бермейді. Кейде олар дамудың ерекшеліктерінен немесе сыртқы факторлардан, мысалы, жеткіліксіз қолдау немесе оқу процесінің дұрыс ұйымдастырылмауынан туындайды.

Оқытудағы қиындықтар келесі жағдайларда байқалуы мүмкін:

- Бала интеллектісінің дамуының жеке ерекшеліктері, оқу материалын қабылдау мен меңгеру жылдамдығының төмендігі;
- Оқушының жеке оқу дағдыларын меңгеруде қиындықтар (жазу, оқу, санау);
- Педагогикалық (микросоциалық) жүгіну;
- Соматикалық әлсіздік (аурулардан жиі қалу);
- Гиперактивтілік синдромы және зейін тапшылығы;
- Психикалық дамуындағы тежелістер.

2.Оқытудағы қиындықтардың түрлері

Ақыл-ой жұмысымен байланысты қиындықтар

Бұл қиындықтар баланың назарын жинау, ақпаратты есте сақтау және қайталау қабілетінің төмендеуімен байқалады. Бала материалды ұмытып қалуы, деректерді шатастыруы немесе мектепте тапсырмаларды орындауға үлгермеуі мүмкін. Мұндай жағдайда баланың есте сақтау мен назарын дамыту үшін арнайы жаттығулар мен әдістерді қолдану маңызды.

Өз еркімен реттеу қиындықтары

Бұл қиындықтар баланың өз іс-әрекетін және мінез-құлқын бақылау қабілетінің жеткіліксіздігімен туындайды. Мысалы, бала уақытын ұйымдастыра алмайды, басқа заттарға алаңдайды, нұсқаулықтарға мән бермейді. Мұнда уақыт пен кеңістікті ұйымдастыру үшін қарапайым әдістерді қолдануға болады, сондай-ақ баланың нұсқаулықтарды түсініп, орындауын қамтамасыз ету үшін нақты және түсінікті нұсқаулар беру қажет.

Танымдық қызметтің бұзылуына байланысты қиындықтар

Бұл қиындықтар баланың ақпаратты қабылдау, талдау және ойлау қабілетімен байланысты болуы мүмкін. Ол тапсырмаларды қалай шешу керектігін түсінбеуі немесе жаңа ақпаратты қабылдауда қиындықтарға тап болуы мүмкін. Бұл жағдайда логопед немесе психологпен жұмыс істеп, қабылдау мен ойлауды дамытуға арналған арнайы жаттығулар көмектеседі.

Микросоциалық және педагогикалық тұрғыдан нашар дамумен байланысты қиындықтар

Бұл қиындықтар бала ұзақ уақыт бойы білім беру процесінен тыс болғанда немесе әлеуметтік ортаның қолдауы жеткіліксіз болғанда туындайды. Мысалы, бала оқытуға жеткілікті тартылмаған немесе қажетті көмек алмаған болса, қиындықтар пайда болуы мүмкін. Мұндай жағдайда баланың әлеуметтік дағдыларын дамыту және оқу барысында қауіпсіз әрі қолдау көрсететін орта қалыптастыру маңызды.

Коммуникация бойынша қиындықтар

Бала басқа адамдармен қарым-қатынас жасауда қиындықтарға тап болуы мүмкін, бұл да оқыту процесін қиындатады. Бала мұғалімдердің талаптарын түсінбеуі немесе өз ойларын жеткізуде қиындық көруі мүмкін. Мұндай жағдайларда логопед пен психологпен жұмыс жасау, сондай-ақ коммуникациялық дағдыларды дамыту әдістерін қолдану маңызды.

3.Оқытудағы қиындықтары бар баланың дамуына қалай көмек көрсетуге болады?

Назар мен есте сақтауды дамыту

Назарды дамыту үшін ойындар сияқты жаттығуларды тұрақты түрде жүргізу. Есте сақтауды жақсарту үшін суреттер мен сөздер арқылы есте сақтау жаттығуларын, ассоциациялар ойынын қолдануға болады.

Уақыт пен кеңістікті ұйымдастыру

Баланың оқуы үшін кем дегенде алаңдататын факторлары аз орын құрыңыз. Күн тәртібін айқын жасап, оқу, демалу және қызығушылықтар үшін уақыт бөлуді қамтамасыз етіңіз.

Қолдау және мадақтау

Баланы үнемі қолдап, жетістіктері үшін мадақтаңыз, тіпті кішкентай жетістіктері үшін. Бұл оның өз күшіне деген сенімділігін арттырады. Орындаған тапсырмалары үшін жағымды мадақтау құралдарын пайдаланыңыз.

Жеке оқыту әдістерін қолдану

Баланың даму ерекшеліктеріне сәйкес келетін арнайы оқу тапсырмаларын әзірлеңіз. Оқу үшін көрнекі материалдарды, бейнемазмұнды және интерактивті қосымшаларды пайдаланып, оқуды қолжетімді етіңіз.

Психологиялық қолдау

Баламен өзіне деген сенімділікті дамыту және эмоцияларын басқару бойынша жұмыс жүргізіңіз. Оқу барысында баладағы мазасыздық пен күйзелістерді жеңуге көмектесу үшін психологпен жұмыс істеңіз немесе жай ғана балаңыздың сезімдеріне қатысты әңгімелесіңіз.

Коммуникациялық дағдыларды дамыту

Баланы топтық ойындар, сабақтар және талқылауларға қосыңыз. Бұл оның қарым-қатынас дағдыларын дамытуға, өз ойларын білдіруге және басқаларды түсінуге көмектеседі.

Педагогтар мен мамандармен ынтымақтастық

Мұғалімдермен, логопедтермен, психологтармен және басқа мамандармен тығыз байланыста жұмыс істеу маңызды. Педагогтардан оқу процесі туралы кеңестер сұраңыз және баланы оқыту бойынша жақсарту жолдарын анықтау үшін бірге жұмыс жасаңыз.

Қорытынды

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың оқудағы қиындықтары — бұл үкім емес, баланың оқу процесінде ерекше тәсілдер мен қолдаудың қажеттілігін білдіретін белгі. Қиындықтарды жою бойынша жұмыс неғұрлым ертерек басталса, баланың оқу процесіне бейімделуі мен жетістіктерге жетуі жеңіл болады. Әр баланың ерекше екенін түсіну және оның қиындықтарын сүйіспеншілік, шыдамдылық пен дұрыс қолдаумен жеңуге болатынын ұмытпаңыз.